

դըս իր բնական ու բարոյական կեանքը աշխատութեամբ գիտութեամբ և բարւոյք դաստիարակութեամբ կրտսանայ, ինչպէս յայտնի ճշմարտութիւն մի է որ առանց բնաւ ճաշակելու մարդս չատ երկար չկրնար տուկալ և ապրիլ, ըսել է թէ ճաշակելն ալ մարդուս կենաց պատճառներէն մէկն է. և մարդ մը մինչեւ որ չգիտնայ թէ ճաշակելն իր կենաց պիտի նշուպատէ՝ չուզէր ճաշակել. և մինչև որ չաշխատի, չկրնար ճաշակել. այսպէս գիտութիւնն ալ միտքը կը զօրացնէ և կը լուսաւորէ, որ օգտակարն փնտսակարէն որոշելով, բարբը կուղղէ և անխոնջ յարատեւ աշխատութիւնն ալ միշտ օգտակարը գործելով, մարդս աշխարհի վրայ երջանիկ և բազդաւոր կեանք մը կուեննայ իր կենաց ընթացիկ մէջ:

Ուրեմն անբիծ ու կատարեալ ըլլալու համար ոչ միայն բնութիւն, այլ և գործնական գաստիարակութի պէտք է, և նորա օրինաց և ուղղութեանց չը հնազանդողներուն համար ալ պատժական օրէնքը պէտք է, որպէս զիսիրով եւ բանիւ ուղղութեան չեկողը ստատիւ և քանիւ գաղաղ կրտսուի այն մեծ շլթային օղակին որ մարդկութիւն և տիեզերք կանուանի եւ ծառայէ այն նպատակին, որոյ համար սահմանուած է:

Այս պաշտօնը բնութիւնն ինքնին չէ կարող կատարել, թէպէտ բնութիւնը իւր մէջ ամեն տեսակ օրէնք ունի, բարոյական եւ պատժական, բայց բացարձակ եւ անընդմիջաբար չուսուցանէր մարդուն. մարդկային ընկերութիւնը պարտաւոր է այս մասին իրարու օգնել, և ամեն որ իւր նմանը ի կատարեալ բանակութիւն ածելու աշխատիլ, որ ՄԱՐԴԸ ԿԱՏԱՐԵԱԼ, լինի եւ ինքն իւր պարտքէն ազատած:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Սեպ. 14 ին գիշերը ժամը 2 ին Պօլսէն եկած հեռագիր մը քաղաքիս Միւֆթին իւր պաշտօնին մէջ վերահաստատեց:

Վերջին անգամ Յունաց և Լատինաց մէջ եղած կռիւներու առթիւ, Կառավարութեան կողմէն առհասարակ երեք արգելք խնդրուեցաւ Բեթղէմի մեծ Եկեղեցւոյն սինաղարդ գաւթէն հանդիսիւ անցնիլը առժամանակ մի գաղղեցնել մինչև ներկայ խռովութեանց վախճանը: Վարդապետի տօնին ունեցած հանդէսնուս առթիւ, որովհետեւ խռովութիւնը վերջացած էին, Կառավարութեան հրաման խնդրեցինք մեր՝ սինաղարդ գաւթէն հանդիսիւ անցնելու սովորութիւնը վերստին սկսելու. բայց յանկարծ չը գիտեմք ինչ պատճառներով արգիւտեցանք. որոյ վերայ Բդէշիին բողոքուելով ուղեց տեսնել Բարձրագոյն հրովարտականքը խաթիւն ճերիֆներ և միանգամայն բնութեամբ տեղացւոյ և Լատինաց հարցանելէ զինի, ի հարկէ բնութեան արդիւնքէն գոհ լինելով, մեր սովորութիւնը կատարելու հրաման տուաւ. որով Ս. Աստուածածնայ տօնին առթիւ նոյն սինաղարդ գաւթէն հանդիսիւ անցնելու սովորական հանդէսնիս կատարեցինք:

Սեպտեմբեր 15 ին Բեթղէմի մի Կիւտիւրը երեկոյեան մօտ մեր Տեսչին ազդարարած լինելով թէ հետեւեալ օրուան Սեպ. 16 ի հանդէսնիս կատարելու չ'պիտի կրնայ թոյլտրուել ըստ հրամանի Բդէշիին, Ամենապատիւ Ս. Պատրիարքը շաբաթ երեկոյ ժամը 11 ին անձամբ Բդէշիին գնալով բնութեան մը յետոյ հրաման տալուն այժմ և այսպէս յանկարծ արգիւտուան պատճառները հարցուց: Բդէշը շատ մը պատ-

Ճառարանութենէ զինի հրամանագիր մը տուաւ ուղղեալ առ Միւտիւրն հետեւեալ խմատով՝ « Հայոց հանդէսը մի արգիլէք . եթէ Յոյնք սը Հայոց հանդէսը արգիլել ուզեն, Յունաց ալ արգելք մի լինիք . միայն թէ երբ կուր ծագի, միջամտեցէք զորօքու Բայց չգիտեմք ինչ դարձուածով Միւտիւրը զորօք մեր Յիկղեցին լեցնելով հանդէսնիս արգիլեց . որոյ վերայ անմիջապէս թէ Բ. Դուռը եւ թէ մեր Փոխաւորդին հեռագրուելէ զատ յատկապէս Բ. Դուռը տեղեկագրուելով Բարեխնամ Տէրութեան գթութիւնը խնդրուեցաւ պաշտպանել մեր Աղբ . դարաւոր իրաւունքները . զոր Յովնան Բարեգութ Տէրութեանը շնորհիւ կը վայելէ մեր Աղբը :

— Կիպրոսի Պատուարժան Ազգայինք ինքնայորդոր սիրով Ս. Աթուոյս ձեռագիր գրեանց Թանգարանին մէջ յաւիտենական յիշատակ մի ունենալու Ս. բաղձանքով և մանաւանդ սրբաւորական աւանդներ ապագայ վերանայնորէ ազատ պահելու նպատակաւ Բարեջան Թ. Խ. և նախկին Առաջնորդ Արժ. Մովսէս վարդապետի ձեռօք երկու արծաթապատ մագաղաթեայ հնագոյն Աւետարան զրկած լինելուն . հրապարակաւ գոհանակութիւնը կը մատուցանէ . Ս. Աթուոս . գովելով միանգամայն նոյա բարի եւ ազգաշուտ նպատակը :

— Ս. Աթուոյս Սրբազան նախագահը իւր պաշտօնի ծանրութենէն ընդունած տիրութիւնները դարմանելու և բուժելու համար բժիշկները ստիպած էին զինքը իւր պաշտօնատեղիէն հեռանալով փոքր ինչ ժամանակ օգափոխութիւն մը ընել . բայց երկու տարիէ ՚ի վեր բժշկաց ստիպումը լսելի չէր ըլլար Նորին Սրբազնութիւն, ըստ որում պաշտօնէն չէր կարող երկար ժա-

մանակ հեռանալով ուրիշ տեղ մեկնիլ ստիպողական գործոց համար, այն է Բեթլէհէմի քանկոյս պատահած դէպքերուն . վերջապէս բժիշկները նրկատելով թէ անկողին իյնաղէն վերջը անկարելի պիտի ըլլայ առաջը առնուլ . ուստի դարձեալ ստիպեցին որ անպատճառ գոնէ քիչ մը ժամանակ պաշտօնէն հեռանալով օգափոխութիւն մի ընէ . որուն հնազանդելով յակամայից որոշեց Փիլիպպոս աղբիւր ըսուած տեղը երթալ որ քաղաքէս երկու ժամի չափ հեռաւորութիւն ունի . և ուր Ս. Աթուոս բաւականի չափ այդ իններ ունենալով ուղեց անձամբ աչքէ անցնել զանոնք եւս, և ընդ Գ. Սիմէօն սրբազանի գնաց . Ս. Աթուոս սեփական եղած այգիները հետաքրքրելով թեմաք նկատողութեան առնելով և անոնց վնասը և օգուտը իմանալու համար՝ անձամբ այգիէ յայգի և պատէ ՚ի պատ եղած իջած միջոցին՝ յանկարծ տոբը սահելով կողմնակի կիշնայ և տոբը բաւականի չափ կը վնասուի . որ մինչեւ ցայժմ կը դարմանուի :

— 20 ին, կէս օրէն յետոյ քաղաքիս իրաւախոհ դատաւոր Հասան — Սատրէթօին բարեսէր էֆէնտիին պաշտօնաժամը լրացած լինելով մեկնեցաւ ՚ի Յուպէ և 23 ին Աւստրիական շրջեռաւով մեկնեցաւ գնալ ՚ի Կ. Պօլիս :

— 24 ին, Տեղոյս վ. Կառավարչին չորեքին որդեայ թըրխատութեան առթիւ մեծ ու փառաւոր հանդէս կատարեցաւ կառավարութեան պալատի սրահը, ուր ներկայ էին բաղձութիւ հրաւիրեալք :

— 25 ին. Օգոստոսիառ Սուլթանին ծննդեան տարեդարձը լինելով բաց ՚ի քաղաքիս մէջ սովորական ճըրագաւաճութենէն . կառավարութիւ սրտատը նոյնպէս մեծ հանդէս մի տե-

ղի ունեցաւ : Յերեկը բոլոր Հիւսա-
տոսք և երեւելի անձինք պաշտօնական
այցելութեան գացին Վ. սեմ Կառավար-
չին . գիշերն ալ նորին վսեմութիւնը
պարահանդէս մի տուաւ նոցա . նոյն
միջոցին պալատին շուրջը կանթեղնե-
րով զարդարուած էր և զօրաց նուա-
գորանաց ձայնը քաղցր ներդաշնա-
կութեամբ կը հնչէր :

— Բրուսիոյ Ծրէտէրիք Թագաժա-
ռանգ իշխանը , Ս. Երուսաղէմայցիութիւն
ըրած ատեն եղած հանդէսները
մշտնջենական յիշատակ ըլլալու հա-
մար , յատուկ ընտիր պատկերհան մի
զրկած է քաղաքս , որպէսզի իւր Բար-
ձրութեան այստեղ գտնուած միջոցին
տեղի ունեցած փառաւոր և շքեղ հան-
դէսները , և սրբազան տեղերը թէ
քաղաքիս մէջ և թէ շրջակայքը դըս-
նուածները նկարէ , պաշտօնեայնեցով
հանդերձ :

Վերագրեալ պատկերհանին հետ
նորին բարձրութիւնը հաճեցաւ իւր
շքեղ արեւանկար կենդանագիրը նը-
ւիրել Ամեն . Տ . Եսայի Ս . Պատրի-
արք հօր . ինքը զգեցած է պատերազ-
մական համազգեստ և բարձր իշխա-
նական գիրքով մի կանգնած իւր յաղթ-
սուրը ձեռքը բռնած և թագը իւր
քովը գտնուած սեղանի վերայ դրուած
է . և աւելի մեծ արժէք կրնձայէ պատ-
կերին իւր ձեռագիր ստորագրութիւ-
նը . այս պատկերը խրկելու խոս-
տումը Նորին բարձրութիւնը Երու-
սաղէմայցիութիւն ըրած ատեն տը-
ւած էր Ս . Պատրիարքին . այն օրը երբ
երեկոյ մի սեղանի հրաւիրած էր զՍ .
Պատրիարքը Նորին բարձրութեան այս
մեծ եւ փառաւոր նուէրը ուրախու-
թեամբ և խորին շնորհակալութեամբ
ընդունեց Ս . Պատրիարք Հայրն մեր
և բոլոր միաբանական ուխտս :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԼԷՆԿ ԹԻՄՈՒՐԱՅ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՅ Ի ՏԱՃԻԿ ԲՆԱԳՐԷ

ՅԱՇԽԱՐՀԻԿ ԼԵՋՈՒ

ՅԱԻԵԼԵԱԼ ԽԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՍ

ԱՍՏՈՒԱԴԱՏՈՒՐ ՎԱԴԱՊԵՏ ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆՍ

ՅԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՈՒՍԷ

ՍՐԲՈՅ ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՅ

1873 . Ուր կը պատմուի Թիմուրայ
ճնունդն և առաջին ծագումն , բովան-
դակ արշաւանքն և պատերազմն յայլ
և այլ կողմանս աշխարհի . ազգաց եւ
ազանց կոտորումն . քաղաքաց և գաւ-
ւառաց կործանումն . թագաւորաց և
իշխանաց բնաջինջ բարձումն . Հայաս-
տանի և Վրաստանի աւերածը , և ան-
տի բազմութեամբ գերեաց , լցեալ ա-
ւարօք եւ մեծագանձ ձոխութեամբ
գնալն ի Սըմրղանտ , և այլ արարմունքն
և մահը :

Յաւարտ պատմութեանս համա-
ռօտ ծանուցմամբ կը յիշատակուին յա-
ջորդք , որդիք , և թոռունք Թիմուրայ ,
մինչեւ ի բարձումն Թագաւորութեան
ի Թիմուրեան ցեղէ Աօղալէկ Թաթա-
րայ :

Կը ծախուի թէ սուրբ Աթոցոյս
գրատան թէ Կ . Պօլսոյ Երուսաղէ-
մատան մէջ և թէ բոլոր ազգային գրա-
ծախներու քով : Գին թղթակազմին
երկու հինգնոց . իսկ կիսակազմին 12 դա-
հական :